

Трибуна вільного
українського слова
на вільній
американській землі

Адреса
Редкації і Адміністрації:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: HENDERSON 4-0807
Тел. УНС: HENDERSON 4-1016

ПРЕЗ. АЙЗЕНГАВЕР ТУРБУЄТЬСЯ ДОЛЕЮ НАРОДУ СССР

НЕСПОДІВНА КОНФЕРЕНЦІЯ ІДЕНА В БІЛОМУ ДОМІ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер прийняв до відома вістку про смертну недугу совєтського диктатора висловом переконання, що російський народ як цілість, так як американський, хоче жити „в дружнім і мирнім світі". Президент саме був на засіданні Красної Ради Безпеки, коли була складена заява про припинення війни між народами за нагоди смертної недуги Сталіна такого змісту:

„У цьому історичному моменті, коли маси-росіяни глибоко стурбовані з причини недуги совєтського володаря, думки Америки лянуть до всього народу СССР — як мужичин так і жінок; як хлопців так і дівчат — по селах, містах, сільських господарствах і заводах їхньої батьківщини.

„Вони діти того самого Бога, що є батьком народів по всіх усядах. Як усі народи, так і російський, поділяють наше бажання жити в приязні і вільнім світі.

„Без огляду на особи, що становлять уряд, молитва наша, як американців іде далі, щоб Всемогучий Бог тримав в своїй опіці народ цієї велетенської країни і в своїй мудрості, дав йому нагоду провести своє життя в такому світі, в якому всі мужичини й жінки й діти живуть у мирі й дружбі".

Президент дістав вістку про недугу Сталіна в середу в год. 6 ранку і негайно закликав персонал Білого Дому до праці. Планувачі політики були

АГОНІЯ СТАЛІНА ЗАЙМАЄ ПЕРШЕ МІСЦЕ В ПОДІЯХ СВІТУ

Весь світ з найбільшою увагою слідкує за повідомленнями з Москви відносно хвороби Сталіна, у зв'язку з якою кружляють найрізноманітніші здогади, зокрема щодо можливого наступника на червоному престолі та есентуальних наслідків смерті диктатора, яку вважається за неминучу, якщо вона ще не наступила. В столицях поодиноких країн відбуваються наради урядів, які намагаються розглянути всі можливі і комплікації, які можуть виникнути після смерті Сталіна, та відповідно до них приготуватися. Деякі уряди висловили свої співчуття місцевим совєтським амба-

Криза з нагоди президентської резолюції в Конгресі

Вашингтон. — Криза у справі між Білим Домом і Конгресом доходить до пункту, в якому її треба поладувати, щоб не допустити до довшої несповності в справі резолюції президента Айзенгавера, для наставлення російського уряду за його посягання на тасмійні договори в Ялті й Потсдамі, щоб неопозити вільні народи. Так як тепер справи стоять, адміністрація не хоче робити натиску на Конгрес, а республіканські сенатори

Розмови з Іденом про покращання економічних і політичних справ некоммуністичного світу

Вашингтон. — Антоні Іден, міністр закордонних справ Британії відбув нараду, — що за цим слідуватимуть інші наради, — з канцлером скарбу ЗДА Батлером. З цієї нагоди А. Іден заявив, що британська делегация поїдеформувати Р. Ватлера про ініціативу конференції міністрів Британської Спільноти Народів. Головна ж справа задала якій ЗДА прибула делегация з Британії представленою президентом Айзенгавером в справозданні з нагоди розмов британської делегации в державному департаменті державним секр. Доллесом, секретарем скарбу, Дж. Гомфрі й керівником Взаємної Безпеки Г. Стассеном. Справа Іденом пропонує різні торговельні полегші й догіндіння для вільного світу умови планістості. Про це зокрема ширше сказано в raporті прилучної до радочої комісії при Взаємній Безпеці, де підкреслено,

Можливий зріст впливів Мао Це-тунга

Ньюйоркський часопис „Нью-Йорк Геральд Трибюн" приносить у вчорашньому числі міркування свого кореспондента з Вашингтона, що відбиває різні припущення, які круують в столиці, у зв'язку з можливістю смерті сов. диктатора Сталіна. Існує припущення, що перша доба нової влади в Кремлі буде позначена відпруженням на зовнішньому відтинку, для того, — щоб закріпити становище в країні. Проте якбибудь зміни в дотепершій закордонній політиці Москви сподіватися не належить. Зате можливе

КОРОТКІ ВІСТІ

● 30-річчя свого членства в Палаті Репрезентатів відсвяткував ньюйоркський конгресмен Емануїл Селлер. Йому склали побажання республіканці й демократи.

● Заможні індійці, прислани „пакерами" з різни, вахуть більше ніж звичайне індійське. Федеральна влада каже, що це приносить перешкоди одного доллара заробітку більше.

● Продав парсел на фармі, на які не має табулярної власності (без „ліку") фармер Ел Рандо Алофус з Іст Бектон у Пенсильвії. Його арештувала поліція в Нью Йорку.

● Перше травня Красний Дінь Здоров'я Дитини проголосив президент Айзенгавер у прокламції сказав, що організація й одиниці поділяти за освітлення населення про потребу плекання здоров'я дитини.

● Про расові відносини в Бразилії видана велика книга Висновки, Наукової й Культурної Організації Об'єднаних Націй. Книга опрацьована сполученнями зусиллями учених обох країн.

ХВОРОБА СТАЛІНА ПОГІРШИЛАСЯ; КРУЖЛЯЮТЬ ПОГОЛОСКИ ПРО ЙОГО СМЕРТЬ

МОЖЛИВІ НАСТУПНИКИ СТАЛІНА

Георгій М. Маленков

Вячеслав М. Молотов

Маленков на першому місці в здогадах про кандидати на наступника Сталіна

В міжнародних дипломатичних і політичних колах вважають наступника Сталіна в Центральному Комітеті Комуністичної партії Георгія Маленкова першим кандидатом на наступника Сталіна після його смерті. Між іншими кандидатами називається Сталіновим заступником в уряді Вячеслава Молотова та маршала Булганіна. Ці три найбільш „соратники" Сталіна мали вже тепер створити директорію, що керує державним і партійними справами. Теж видгається можливість

Недуга Сталіна викликала зворушення в О.Н.

Об'єднані Нації Н. Н. — Представник Національного Виступу про поважну недугу Сталіна викликала сильне зворушення між делегатами до ОН. Президент ОН Лестер Б. Персон вислав співчуття на руки постійного совєтського делегата до ОН Зоріна. Генеральним Рафаель Л. Трухільйо з Домініканської Республіки заявив: „Сталінова смерть виб'є годину перемоги для вільного світу. День його похоронів буде важливим для всіх тих, хто обороняють чотири свободи".

Американські комуністи висилають співчуття Кремлеві

Нью-Йорк. — Красний комітет Комуністичної Партії Злучених Держав вислав вислов „найбільшого жалю" комуністичній партії в Москві з приводу недуги вождя Йосипа Вісаріоновича Сталіна. Телеграму підписав красний голова партії Вільям З. Фостер і секретарка Елісавета Горлі Флін. Фостер надіслав в стани обвинувачення

Смерть Сталіна може сповільнити оборону Європи

Бонн, Німеччина. — Послуги в озброєнні Європи може бути стриманий або сповільнений з приводу довшої нечутності або смерті Сталіна. Тепер знову піднесуть голови ті чинники в Франції й Німеччині, які вірять, що з Совєтами можна домовитися. Вони твердитимуть, що Совєти будуть зайняті боротьбою за наслідки після Сталіна, і небезпека совєтського наїзду на Європу зменшиться. Так уже заявляють німецькі соціалісти, і їх претого смачного продукту.

Зниження митної тарифи не пошкодить американському робітництву

Вашингтон. — Комісія, що представляє керівні кола підприємств, робітників і фармерів, як демократів так і республіканців, склала президентів звіт з своїх змагань за складання програми обниження митних оплат на товари, імпортовані з закордону. Комісія доводить,

Лондон, 5. березня. — Сьогодні вранці радіо з Москви повідомило, що важка хвороба Сталіна знову погіршилася та що в ній наступили нові комплікації. В першому лікарському бюлетені, проголошеному вчора рано, сказано, що в неділю 1-го березня вночі Сталін дістав кровотечу мозку, в наслідок чого його правий бік паралізований, — він втратив мову і притомність, його віддих і пульс дуже нерегулярні. В новому лікарському бюлетені сказано, що в останньому в Сталіна став розвиватися це артеріосклероз, що це більше ускладнювало його недугу. В бюлетені сказано, що живчик Сталіна б'є тепер нерегулярно від 108 до 116 разів та що він має 38,6 ступнів Цельсія гарячки та що він все це неприємний. З багатьох інших джерел повідомляють, що Сталін вже правдоподібно умер та що інші комуністичні володарі в Кремлі тільки заважають його смерті, щоб сконсолідувати контроль над положенням. Згідно з повідомленням з Москви, найважливіші совєтські лікарі, під безпосереднім наглядом Центрального Комітету Комуністичної партії, намагаються рятувати життя диктатора. По критичних снігах вулицях Москви — збираються біля газетних кіосків великі маси народу, очікуючи нових повідомлень про дальший розвиток в хворобі Сталіна. Американські кореспонденти твердять, що населення Москви прийняло вістку про хворобу Сталіна з великим смутком, на що вказували б навіть заплакані обличчя. Тимчасом патріарх Алексій видав прокламацію, — закликаючи всіх росіян молитися за здоров'я Сталіна. В головній кафедрі Москви патріарх Алексій сам відправив Богослуження, під час якого кафедра, подібно, як і всі інші церкви в Москві, була виповнена людьми. Московські газети на перших сторінках подали повідомлення про хворобу Сталіна, а радіо вислало постійно повторюють останній бюлетень лікарів. Перший коментар на тему хвороби Сталіна дала партійна „Правда", заявляючи, що хвороба диктатора не матиме впливу на совєтську політику та не означатиме жадних змін в ній.

Лікарі вважано стан Сталіна за безвиглядний

Після проголошення лікарського бюлетеню з Москви про характер хвороби Сталіна, ціла низка видатних лікарів у вільному світі забрали на цю тему голос, однодушно підтверджуючи, що з такої хвороби майже немає вигляду на видужання. Один спеціаліст хвороби мозку в Колумбійському Пресвітеріанському шпиталі в Нью Йорку висловив, що хвороба в той спосіб: кровотеча мозку постала, як жила, що постачає кров для мозку, тріскає під напором крові і кров заливає

„Вмирає переслідувач релігії"

Рим. — Ватикан почув вістку про агонію совєтського диктатора безпосередньо з Москви. Цю вістку передав Папі монсеньйор Джованні Баттіста Монтіні, один з державних підсекретарів. Після того Папа молився за російський народ. На тему самої хвороби Сталіна не проголошено у Ватикані жадних офіційних коментарів, але одні з високо поставлених церковних достойників сказав таке: „Один з найбільших переслідувачів Католицької Церкви та релігії взагалі від часів народження Христа тепер умирає. Великий атеїст та людина, відповідальна за найбільш злочинні переслідування, що спричинили смерть десятків тисяч людей в цілому світі, дійшла до кінця свого безплідного життя та мусить розрахуватися перед Всемогучим за свої вчинки. — Не можна відчувати нічого іншого, як тільки глибоке співчуття до людини, яка мусить стати перед судом Божим під гнітучим тягарем такої жахливої провини."

Круп продає свої сталеві, залізні та вугільні володіння

Бонн, Німеччина. — Найвища Союзна Комісія в Німеччині перестане контролювати Крупові сталеві, залізні та вугільні володіння, бо їхній власник Альфред Круп фон Волен і Гальбах згодився їх продати та не буде вести жадного підприємства в цих ділянках продукції. Німецький уряд має дати про те, щоб ці ділянки Крупової продукції були організовані як незалежні концерни. Вар-

ПІСЛЯ УСПОКОЄННЯ ВІДНОВЛЕНО НАФТОВІ ПЕРЕГОВОРИ В ІРАНІ

Тегеран, Іран. — Після чотирьох заворушень у столиці Ірану відновили нафтові переговори, і американський амбасадор Лой В. Гендерсон розмовляв понад дві години з прем'єром Мосаддеком про „різні вигляди нафтової кризи". Гадають, що прем'єр Мосаддек дасть свою відповідь на англійську пропозицію з 20 лютого через тиждень, коли збільшиться сила його впливу в Ірані. На вулицях столиці панувє спокій, тільки військ-

ГЕН. ВАН ФЛІТ ЗА ПРОДОВЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ДО 36 МІСЯЦІВ

Вашингтон. — Ген. Джеймс Ван Фліт, який повернувся чинно з поля боїв у Кореї, був покликаний на свідка перед комісією збройних сил Палати Репрезентатів і там виявив думку, що тільки перемога може дати певну розв'язку на довготривалій конфлікті на Далекому Сході. Щоб це ослабити, генерал доряджує розбудову більшої військової сили Об'єднаних Націй, реорганізацію системи чергування військових відділів і продовження військової служби з 24 до 36 місяців. Після того він явився ще на передслухання перед комісією закордонних справ Палати Репрезентатів і там заявив, що змагання до'офензиви О. Н. в Кореї повинно бути підтримане. Голова цієї комісії,

комітесмен Роберт Б. Чіперфілд, оголосив опісля комунікат з цього свідчення, в якому сказано: „Коротка боєва лінія, яку могли б користуватися після перемоги за підтримкою і під доглядом Злучених Держав і Об'єднаних Націй, може уможливити відтінчення американо-кореєських сил у більшій кількості. Зв'язуючи положення в Кореї з положенням у Совєтах, ген. Ван Фліт ствердив, що совєтська допомога північно-кореєським боєвим силам приневолює Совєти зменшити свій натиск на Європу й інші критичні обшири. З другого боку генерал ствердив, що під теперішню пору Совєти не мають на думці запускатися в гарячу війну".

СВОБОДА

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:			
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Число з суботи (з англійською частинкою):			
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ФАЛШИВИЙ ОБРАЗ

Можна жити навіть довго в Америці, а то й тут родиться, а не знати, яка це країна, який її дух та які її ідеали. Бо повторюючи загально відомий фраз про американську силу та демократію, не є чужою відчуженням, чим американський нарід живе і до чого змагає. Знов добуваючи в Америці тільки "долар" і глядіти на неї тільки з матеріалістичного боку є так само помилковим, як судити справжнє американське життя по тим, що бачимо в кіноапаратах, чи в багаторічній п'сх, що їх виставляють на Бродвеї в Нью Йорку. Але факт, що по таких зразках судять Америку в Європі й Азії.

З'єднані Держави стали тепер у проводі вільного світу. Тому проблема, щоб встати в світі, а зокрема в Європі, пізнали правду Америку, стала дуже важливою. На це натякає літературний критик Е. Креншо, обговорюючи книжку, яка лідують в перекладі з німецької мови, а яку написав німецький літун Гайнріх фон Айніцель, вук С. Сосмарка, що понав був під Сталінградом, в 1942 році, в Сосмарку неволю, маючи 21 років. Між іншим він сам зніщив, як літун-бойовик 35 совєтських літаків. Книжка має заголовок: "Я приєднався до росіян".

Фон Айніцель перемінявся в Совстах з завязаного й фанатичного наїста на такого самого завязаного комуніста. Його шоденник, що охоплює три роки, є — як підкреслює критика — надзвичайно чесною, а одночасно й розторопною аналізою совєтського режиму. Фон Айніцель усе прощає Сталінові, але залишається у своїм комуністичним фанатизмі через корупцію, що є в основі комунізму. Він шукає тепер нових шляхів. Куди ж йому звернутись? В бік Америки? Ніж, як бачити Америку такою, якою її бачать в Європі. Він питає себе: "Чи Америка є тою будучиною, за яку варт змагатись? Чи погоня за долларом, конейср, змародери, сенсацийні злочини, джезова музика не здеморалізують світ ще більше і повернуть людину в масову креатуру ніж це могла зробити колективістична диктатура партії, як соціалістичний ідеал? Де є величчя освіти Америки, що виправдує б в її нутрі багатства пануючих класів?"

Так говорять, на жаль, лише Креншо, встали в Європі про Америку і "де лідус і болять добрих американців". Корінь цього: фальшиве розуміння Америки. Тому теж кожен треба, "всім американцям виправити цей фальшивий образ".

Тільки не думаймо, що нове покоління бачить тільки Америку в кривому дзеркалі. Бо от розчарований в тоталітаризмі, що "не допускає об'єктивної правди", англійський письменник Джордж Орвелл, якого вибір творів теж тепер з'явився на книжковому ринку ("Такі, такі були радощі"), пише про своїх рідних консервативіст так: "Чи британська правляча класа зла, чи тільки дурна, це одно з найтяжчих питань".

Не можна сказати, щоб в Америці не знали, що думають про американців в Європі, чи в світі. От недавно була в пресі гостра критика американських посольств, що не стараються пізнавати духа чужих країн та бути в тісному зв'язку з їх населенням, не даючи йому власним прикладом набратися доброго переконання про американський нарід. Для направи ліхач почав виходити тепер на чотирьох мовах навіть спеціальний журнал ("Перспектив"), щоб переконати європейців (як пише проф. В. Дж. Нюмен), що "Америка не є варварським Римом, як Галлуд та комуністи намагаються нас переконати", та що "також і Америка має своїх поетів, письменників, мalarів, музик, філософів і науковців, критиків і архітектів, чи є першорядними талантами".

Але питання, чи і тих 52 інтелектуалів, що належать до редакційної колегії цього журналу як дорадники, зможе перемінити думку Європи про Америку та американців. Таке питання ставить сам проф. В. Дж. Нюмен, добре розуміючи, що якраз інтелектуали останньої доби багато завинили, що світ не бачить нині Америки в правдивому світлі.

УКРАЇНА В КОНГРЕСОВОМУ РЕКОРДІ

Від деякого часу в Рекорді (протоколі) Конгресу З'єднаних Держав по раз частіше зустрічається згадка про Україну, українські терпіння під совєтським пануванням та українську боротьбу за волю.

Перед кількома днями ми подали вістку про відмінені в Конгресовому Рекорді кількох українських резолюцій, ухвалених українськими зібраннями з нагоди недавніх святкування роковин самостійності і соборності Української Народної Республіки, як теж втілення до порядку промови голови УКК проф. Добрянського, виголошеної ще на П'ятому Конгресі Американських Українців в липні м. р. Від того часу знову зустрічаємо цілу низку згадок про Україну та українські справи в цьому важливому державному документі.

Для прикладу згадайте тільки про рекорд з 27-го лютого. Там подані насамперед дебати в справі резолюції сенатора Вайлі та групи інших сенаторів, метою якої є зобов'язати президента Айзенгауера, щоб він доручив видивити в Об'єднаних Націях справу національного переслідування в Совєтському Союзі. Під час дебатів кілька разів згадується про Україну та окремо підкреслюється совєтські репресії та переслідування проти українців.

Крім сенатора Вайлі на цю тему забирали слово теж інші сенатори, а сенатор Доглес м. і. сказав: "На півдні

Совєтського Союзу є країна Україна, в якій величезний відсоток населення вважає себе не за росіян, але за українців. Росіяни від багатьох років переслідують український націоналізм та українську релігію, застосовуючи масові ув'язнення та масові депортації".

Після довгих дебатів Сенат, як це виходить з рекорду, прийняв резолюцію, якою закликається президента З'єднаних Держав "доробити відповідні заходи для протесту, зокрема в Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй" проти національних переслідувань в Совєтському Союзі. У висновок до резолюції окремо згадано Україну, Польщу та Балтійські країни, як найбільші жертви совєтських переслідувань.

В тому самому протоколі зустрічаємо ще й повний текст резолюції із святкування роковин української незалежності й соборності в Дітроїті. Резолюцію вніс сенатор Фергусон, попередивши її своїми завагами про насильне знищення української державності російським імперіалізмом.

Ація, щоб втілювати до протоколу Конгресу якнайбільше матеріалів про Україну має першорядне значення. УКОМІТер докладає багато зусиль, щоб ці можливості ширшого правди про Україну максимально використати. Про це повинні давати теж проводники нашого громадського життя на місцях, звертаючись в подібних справах до своїх конгресменів і сенаторів.

МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ

(Як учений і громадський діяч)

Лондон. — В неділю, 22 лютого, віділі "Об'єднання" в Лондоні влаштував реферат ред. Михайла Добрянського на загальному зборі українського полігостора та його заслуги для української і світової науки. Як історик України, Грушевський подає українському народові необхідну зброю в боротьбі за волю: він зруйнував тенденційні, навіяні політикою царського імперіалізму історичні легенди, мовляв, Московщина — це безпосередній продовження Київської України-Руси.

Грушевський подає історію українського народу як окремої нації з великим минулим, а не як додаток до історії Московщини або Польщі. Високо оцінює докладчик теж працю Грушевського на полі історії української літератури, соціології, етнографії та інших споріднених наук.

В оцінці громадської діяльності Грушевського п. Добрянський показав його великим чиним в добі Української Центральної Ради та після руйни української державності, коли історик опинився на еміграції а потім вернувся на Україну для продовження наукової праці. Ред. Добрянський поставив

тезу, що поворот Грушевського на Україну своїми науковими досягненнями до р. 1930 переважно національно-політичні наслідки його рішення йти на компроміс з окупаційною російською владою.

В оцінці наукової праці Грушевського присутні на рефераті погодилися з висновками прелеганта. Щодо його погляду на політичну діяльність великого українського ученого, то тут присутні подали свої заваги. На цій підставі розвинулася жава дискусія. Одні — люди молодого віку, які знали про діяльність Грушевського головню з преси, "рубали з плеча", даючи остаточний і рішучий "присуд" на Грушевського.

В дискусії взяв, між іншим, участь також член Української Центральної Ради та Українського Трудового Конгресу, проф. Панас Феденко. Він поділявся споминами про свої зустрічі з Грушевським в добі Української Республіки і дав оцінку Грушевському як політкови. Підкреслює, що наукова діяльність Грушевського все йшла в парі з його громадською працею та висловив своє переконання, що в 19 і 20 століттях ніодна нація не дала історика такої міри,

як пок. М. Грушевський. Для розвитку великих істориків Англії (Мекелей), Німеччини (Моммзен, Дельбрюк і ін.), Франції (Террі, Сеньобос) і ін. працювали цілі покоління учених по університетах цих країн, які підготували матеріал для їх досягнень.

Грушевському до вельозробити все майже самому. Він і збирав матеріал по архівах і мусів наново критично оцінити його, відієти зерно від полови. Зробив він це все з великим успіхом.

Проф. Феденко зазначив як причину малої популярності праць Грушевського в українським громадянстві — їх тяжкий стиль. Грушевський мів писати й легким стилем, але не мав часу для того, щоб обробити свої твори, подати їх у формі доступній для широкого кола читачів.

В оцінці громадської діяльності Грушевського п. Феденко не погодився з висновками п. Добрянського. Він однак вияснив історичне тло, на якому розвинулася політична діяльність Грушевського в час боротьби за українську державність, від революції 1917 року. Селянська нація — Україна — виступила з своїми домаганнями автономії. Однак Грушевський уже в березні 1917 року писав, що "прапор самостійної України стоїть". Як голова Української Центральної Ради Грушевський виконав історичні заслуги для України.

Однак події після проголошення IV Універсалу потрясли глибко Грушевського і деяких інших українських діячів. Більша частина робітництва Кисва була збільшувана; теж українські полки, створені для боротьби проти російського імперіалізму, відмовлялися битися за "буржуазну Центральну Раду".

Противники України пробували це використати проти українського національного руху, мовляв, "українці не хотіли незалежності". Але на це можна відповісти, що в разі наступу совєтських армій більшість робітництва Парижу, столиці старої держави нації, прийняла б росіян як "визвольників" і саботувала б оборону країни.

Грушевський бачив, як режим Скоропадського викликав в українським народі нову орієнтацію на Москву Леніна. Він, великий український патріот, шукав способу, ідеї, яка могла б підірвати корінь більшовицької російської пропаганди в українському народі. Відієль його плія українського "радянства". Мовляв, під прапором "радянської України" український народ буде битися проти російського більшовицького імперіалізму.

Однак Трудовий Конгрес у Києві, в січні 1919 р., відкинув радянську теорію і ухвалив, що Україна має лишатися демократичною республікою.

Проф. Феденко зазначив, що вилд Винниченка і Грушевського за кордон в рішальні місяці української боротьби за державність в 1919 році були на підкуді України, бо дієві мали авторитет в народі.

Знов поворот Грушевського

до в Київ р. 1924 був тяжкою політичною помилкою. Грушевський повірив у триєвність "українізації" України під комуністичною диктатурою і, покинувши політичну діяльність, хотів віддати свої сили для науки. Досягнення його в Україні для науки були дуже великі. Але Москва знищила і українських науковців, яких виховав Грушевський і самого історика.

Поворот Грушевського в Україну дав також іншим приклад для добровільної репатріції. В світі поворот Грушевського зробив невідгідне для України враження: мовляв, українці не тверді в своїх домаганнях повної самостійності від Москви.

Проф. Феденко закликав теж українців до об'єктивної оцінки минувшини України і її діячів.

К.

Степан Женецький

ЗА СТИЛЬ НАШИХ ІМПРЕЗ

В "Свободі" за минулий рік надруковано кілька статей, в яких обговорювано мистецький рівень наших імпрез, в першу чергу по великих центрах, тобто наших репрезентативних імпрез, а підписаний заторкнув не саме питання щодо наших імпрез на провінціїх. В статтях виявлено велику турботу про наше культурне життя, нашу культурну творчість, наш культурний себебач на американській землі. На наших б імпрезах часто бувають визначні одиниці з американського політичного й духового життя. Вже з цього боку треба нам докладати усіх можливих зусиль, щоб наші імпрези, головню репрезентативні, на яких бувають ці американці, були під кожним оглядом на якнайвищому рівні. Наша народна пословиця каже: яким тебе бачать, за такого тебе мають.

Про наш нарід, нашу культуру та нашу мистецьку виробленість думатимуть американці так, як це бачитимуть на наших імпрезах. Побіч мистецького рівня, про який вже була мова в минулому році, є ще одна дуже важлива проблема. Це стиль наших імпрез. Під стилем розуміємо зовнішній вигляд імпреди, саме її оформлення, строї виконавців, відповідний до характеру імпреди добір репертуару тощо. Іншине повинна бути оформлена імпреза пологового характеру, на якій наші мистці виявляють свої мистецькі вмістості, а іншине повинні виглядати наші імпрези загальнонаціонального характеру, присвячені для відзначення якоїсь нашої важливої історичної події, чи їх цілю ашанування якогось визначного нашого державного, політичного, наукового чи мистецького діяча. А це іншине повинні бути оформлені імпрези жалібно-поминковий характеру. Всі ці імпрези мають цілком інший характер, тому всі вони повинні бути іншине оформлені.

Не буде в стилі жалібно Академія в честь Головного

ШКІДЛИВА БАЛАКАНИНА

Пригадусмо собі, як, живучи ще в Європі, ми були безмежно здивовані одним фактом із американського життя. А чим фактом було сенсацийне повідомлення кореспондента великої американської газети містера Н. (десь у році 1947 чи 1948) про те, що середземноморська американська флотія має на своєму покладі атомову бомбу.

— Як? — здивувалися ми. — Так це — ніщо інше, як зрада вогнию тайни! І Америка толерує це?

А як карався злочин викрадення чи розголошення вогнию тайни в Європі (навіть у таких найдемократичніших державах, як Швейцарія), усі ми дуже добре знали: неминучий всенний суд і невідлична кара розстрілу упродовж 24 годин по вироку.

Минув тиждень і ми, здивовані американською пресою другою чудасією. А саме: головний штаб американської армії заявив, що реліції кореспондента такої-то газети містера Н. розходяться з фактичним станом речей: середземноморська американська ескадра на своєму покладі атомової бомби не має.

— Що? Містера Н. не поставили під суд і не розстріляли? Та це й роблять спростування в такій делікатній формі, немов би справа йшла не про вогнию тайну, а про зовсім невинну, маловажну річ! Дивні діла Твої, Господи!

А ще за тиждень ми були втретє безмежно здивовані: містер Н. у своїй газеті, заявив, що, не вважаючи на спростування штабу, він твердить, що атомові бомби на покладі середземноморської американської флотії такі є.

Ми наводимо один лише цей приклад застрашуючої кожного європейця свободи американського слова, яка (як у даному випадку) є вже, на наш погляд, не свободою преси, а ми б сказали, повною розперзаністю і неповдержливістю людського языка, який, ігноруючи всякі вимоги чи навіть законні розумної дисципліни, має на цілі бомбастичними сенсациями задовольнити примітивні вимоги вульгарної цікавості. Що це іде врозріз із інтересами держави — про це газетарів у високій мірі байдуже. Головне — видобути всякими способами тайну і потім, кинувши її в голуду на дешеві сенсацийні вулицю юрбу, дістати за це відповідний гонорар.

Ця гонитва американської преси за сенсациями завжди була предметом великого подиву і деякого призьрливого ставлення до неї культурного європейця, що завжди мів відрізнити вульгарну балаканину від справді цікавої і цінної новини.

(Закінчення на стор. 3)

Дехто, можливо, махне рукою на ці заваги й скаже: давня просвітитина, минуло! Але чи наші хори чи танцювальні, гуртки не здебують прихильності американської публіки вже самою своєю появою на сцені? І чи це не завадки красі й мальовничості наших національних стрій? До того, як хочемо показати наше мистецтво американцям, то показуємо його всесібно. Стилею влаштування української національної імпреди — це нагода до цього.

Також треба звертати більше уваги на програми наших імпрез! Звичайно організатори ангажують якусь мистецьку силу, даючи їй при тому вільну руку щодо репертуару. В таких випадках мистці звичайно керуються при виборі точок не так стилістично імпреди, як тому, що найкраще виконати. Тому у нас трапляється і таке, що на жалібних імпрезах бувають веселі, або навіть веселі точки, на веселих сумні, на бадьорих лірично-сентиментальні і т. п.

В останньому часі заводиться на репрезентативних імпрезах в Нью Йорку "мод", яка дуже негативно відбивається на стилістичності наших національних імпрез. Це представляювання публіці виконавців, головним чином доповідачів. Добре й цілком на місці є представляти бекідинів на якомусь політичному зібранні, маніфестації, чи протестативному вічу, та це коли на них виступають з промовами американські політики, але зайве робити це на якійсь імпреді неополітичного характеру, а вже цілком зайве представляти на неополітичних наших імпрезах бекідинів-українців, як усім добре відомо. Також на неополітичних імпрезах цілком зайвий є заповідач. Це не потрібне засмічування наших неополітичних імпрез вічними або кабаретними звичками. Функцію заповідача цілком добре сповняє програма імпреди.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

Мі були б дуже раді, якби ще хтось висловився на цю тему, а така дискусія вийде нам усім на добро.

JAMES BURNHAM

ПОЛІТИКА ВИЗВОЛЕННЯ

(THE POLICY OF LIBERATION)

Х. Розділ з друкованої тепер книжки "Здержування та Визволення" ("Containment or Liberation") Друкується за дозволом Автора і Видавця. Всі права застережені.

(5)

Більшість з не-росіян вважають за певне, що такі нації, як Україна, Білорусь і Грузія змагатимуть до федералізації з Заходом, а не з Росією. Вони кажуть, що не-російські народи можна зрушити до ефективного резистансу тільки недовзначною перспективою національного і соціального визволення, та що після цього великої довгої історії їхні народні маси мало зацікавлені в самому тільки звороті від одної до другої форми російського панування. Вони, наостанці, твердять, що така виразна перспектива визволення в жадному разі не є проти волі та інтересів російського народу, який завжди й сам терпів під чоботом своєї власної імперіалістичної пануючої класи і може тільки скористати із зміни російської держави з імперіалістичного гнобителя на приязного і мирного судіа.

Екстремісти між російськими вигнанцями мають нахил до нео-російського (некомуністичного) імперіалізму, а екстремісти з другого боку схилилися до грубого анти-росіянства. Обидві екстремі треба оминати і для американців немає жадної причини плуявати знові політичну відбудову совєтської території після залаомання совєтського режиму, бо таке поступування було б зайве й абсурдне. Все ж таки в тому самому часі треба дати якусь відповідь на ключову проблему, бо вона впливає на щоденну активність політичної війни, як теж і на більш приготування на майбутнє.

Приймаючи логіку політики визволення, ми мусимо інтерпретувати її цілі в той спосіб, що вони відносяться не тільки до повеності після 1939 року, але й до складових націй Совєтського Союзу, не-російських націй, як і до Росії. Нашою пропозицією мусить бути воля для всіх націй: українців має мати таке саме право на волю, як поляк або росіянин. Тільки така універсальна інтерпретація, рекомєндована однаково доцільністю, як і справедливою, з вільністю відосередню енергію всіх націй до нео-російського (некомуністичного) імперіалізму, а екстремісти з другого боку схилилися до грубого анти-росіянства. Обидві екстремі треба оминати і для американців немає жадної причини плуявати знові політичну відбудову совєтської території після залаомання совєтського режиму, бо таке поступування було б зайве й абсурдне. Все ж таки в тому самому часі треба дати якусь відповідь на ключову проблему, бо вона впливає на щоденну активність політичної війни, як теж і на більш приготування на майбутнє.

Можливо, що екзильні росяни мають рацію, говорячи, що більшість українців, грузинів, туркменів і так далше вважають себе за менших братів росіян та бажують залишитися інтегрованою частиною російської держави, очиненої з комунізму. Якщо так, цілком добре і впродяку; але погально. Це теж можливе, що не-російські вигнанці мають рацію, які вірять, що їхні етнічні країни мають дозрі

В. П.

„ЗЕЛЕНА КНИЖЕЧКА“

Тяжко народжувалась на світ „Зелена Книжечка“. Було багато дебатів: треба — не треба.

Одні говорили: Народний Фонд повинен бути не лише суто фінансовою установою, але також може бути й важливим чинником культурним. Це підказує саме життя: Народний Фонд є в постійному контакті з тисячами людей, розсилає тисячі листів, має певний апарат. А, крім того: Фонд не повинен лише брати, але й мусить давати.

Другі заперечували: жадних книжечок і жадних „примій“! Сплата Народного Фонду — це обов'язок кожного свідомого українця і ніяких „сентиментів“ тут не потрібні.

Перші не погоджувались: Народний Фонд — це народна установа. Зв'язок мусить бути не лише сухий, бухгалтерський, але й моральний. Так на це дивляться й самі платники: в своїх листах вони все підкреслюють момент ідейний, патріотичний. В їх очах Народний Фонд — Конгресовий Комітет — це не податковий уряд, а національна інституція з найвищими завданнями. З цими інституціями вони хотять мати не лише грошовий зв'язок, але й духовний, інтимний.

І Конгресовий Комітет — „розсудив“. Книжечка народилась.

З нагоди Різдвяних Свят Народний Фонд рішив зробити українській молоді святочний подарунок: видав „Український Декламатор“.

І розлетілась книжечка по всій просторій державі американській — від столиці аж до найменших поселень, від берегів одного океану аж до другого.

Фонд, хоч молодша установа, а все ж уже миг дозволила собі на „широкий жест“: книжечка з'явилась у незвичайному досі в Америці накладі: 50,000 примірників!

І ось минав місяць, півтора... Як-же прийняла українська Америка книжечку поезій?

Переглядаємо листи. Цікавимось. Навіть хвилюємось... Перший лист, десятий, двадцятий... Все короткі, суто ділові дописки: „посилаю даток. З пошаною“ „Посилаю 10 дол. — всього добра“.

І т. д., і т. д.

А що ж Книжечка? Чому ніхто не згадає про Книжечку?!

„Опозиція“ потирає руки. А що, — ми не казали? — Поку потрібна та ваша книжечка?!

І „ідеалісти“ готові були покласти у зневіру... Невже ж, справді, нікому не потрібно... Аж ось прилетів двадцять перший лист. Мов ластівка.

Читасмо:

„Висилаю Національний Даток. Хай Бог допоможе Вам вибороти вільну Україну з-під московського ярма, дасть Вам мудрість і силу. За висилку „Декламатора“ дуже дякую, а його читаву своїй 4-літній вучці кожного вечора.“

З привітом Марко Р-ко, Пассейк.

Відлягло... Бачите, комуся таки „Декламатор“ припадає. А що це? Новий лист: „Щиро дякую Вам за прислане поздравлення з святом Різдва Христового та за „Український Декламатор“ для дітей і молоді. Його з приємністю читають дорослі і старі. Нехай милосердний Господь пошле Вам сили, здоров'я та мудрости у Вашій великій і тяжкій праці на користь нашої України.“

Додаток: 5 доларів до скарбниці Українського Народного Фонду“.

З цілковитою пошаною до Вас Василь Смир-ко, Трой, Н. І.

І знов — короткі, сухі записки: „посилаю 10 дол.“, „посилаю Даток“ — і про книжечку — нічого.

Аж ось малий листочок: „Слава Ісусу Христу! З великою любов'ю дякую Вам за Ваші Святочні побажання і за книжечку „Декламатор“. Посилаю Вам один долар.“

З пошаною до Вас, українські діти Народного Фонду. — Григорій Д-ків. Філадельфія.

За ним — другий: „Я Михайло Л., повідомляю Конгресовий Комітет, що пересилаю 10 доларів на Національний Даток за 1952 рік і два долари за „Декламатор“. Щиро дякую Вам за пересилку „Декламатора“.“

Михайло Л.

Які листи! Як наші люди

високо цінують слово привіту й увагу! Яким теплом відповідають! Який високий патріотизм! І... яка ж велика відповідальність тої інституції, що на неї покладатися стільки надій!...

А що ж це? Справді велика радість і приємність. Пише старий український професор: „В залученні посилання два долари за два примірники „Українського Декламатора“. Книжечка дуже користна й потрібна, за неї Вам належить велике признання й подяка. Зміст цього „Декламатора“ вказує, що укладав його й добрий педагог і добрий українець.“

Свій Національний Даток за всі роки я зложив, як і мій син“.

З правдивою пошаною Богдан З-вич, Філадельфія.

А листи — все йдуть... Кожна пошта щось приносить. Все частіше — згадка за „Декламатор“ і подяка за книжечку.

„Засилаю до Вас Національний Даток. Прошу вибачити, що не мав змоги вислати на час. Рівнож дуже щиро дякую за книжечку „Декламатор“.“

Останє з пошаною М. К-гут, Філадельфія.

„Вудучи свідомим українцем, я хотів би виконати мій обов'язок і внести свою повну частку на Національний Фонд, але, на жаль, я тепер перебуваю в туберкульозній санаторії. Все-таки я хочу мати хоч моральну сатисфакцію для себе самого і тому послав до Вас три долари. Дуже дякую за „Український Декламатор“. Його ви-

друкування — с блискучий вичнок“.

З пошаною Олекса С-ко, Мінесота.

Одне, на жаль, мусимо спитатися. Листів маємо багато, але місця в часописі мало.

Характеристичне одно: Народний Фонд, висилаючи „Український Декламатор“, вказує на те, що це — дарунок. Тим часом, треба з великою присміткою ствердити, що багато громадян уважають свою повинність за „Декламатор“ з платити. Встановили навіть, — без жадного порозуміння, — по цілій Америці, й певна „тверда ціна“: 1 долар. Хто свій Нац. Даток вже заплатив, прислав долар, хто не заплатив — прислав 11 дол.

На закінчення — ще два слова. Старі Римляни говорили: „Габеват суам фатам лібеллі“ — книжки мають свою долю. І, розуміється, не всією також „Зеленій Книжечці“ поводитися добре. Можливо, доводиться їй зазнати не раз образи та зневаги, десь у кутку, між лахміттям, у невідомих людей.

Але, поперше, є речі, які повинна засвоїти ціла Нація, — бо без цього нема культурної Нації. І тільки широким розповсюдженням відповідних творів можна цього досягти.

А, подруге, стоїмо вже на такому рівні, що „Зелена Книжечка“, яка посилає між найширшої маси те гарне і найкраще, що створив український гений, всюд знайде своїх лицарів і певних обронців!...

ШНІДЛИВА БАЛАНІНА

(Закінчення зі стор. 2)

Тепер, живучи в Америці, ми багато до чого призначилися і в багатьох випадках признаємо американця рацією. Але це й досі не можемо спокійно споглядати на те, як американські репортери із ширкою виладкою, щоб тільки роздобути якусь свіжув новину, але, борони Боже, не дати себе обігнати жодній іншій газеті чи пресою агенції. За прикладами не треба далеко ходити.

2-го лютого ц. р. президент Айзенгавер мав виголошити у Конгресі свою декларацію. Секретар президента і загалом Віллі Ді тримали речення виголошення у зміст декларації в повній таємниці. Як же було здивування, коли перед 2-м лютом у газетях заговорили не лише про десь виступу президента в Конгресі, а й подавали зміст декларації. Звідки це дісталось на вулицю? Вже пізніше виявилось, що цей секретар був зраджений перед газетними репортерами, якімих конгресмени, а цим конгресменам сказав на вухо про це перед своїм відлітом до Європи секретарстейт Доллес. Шаста, що все це не могло нікому нічого пошкодити.

Але є речі, яких розголошення загрожують інтересам широкій публічній моралі. Таким була судово розправа проти „нащадка маргарити нового короля“ Мікі Джеккі, що недавно покинула у Нью-Йорку й набрала великої сенсаційності. Як відомо, суддя Валенте, в інтересах нерозголошення скандальних історій, видалив із залу суду публіку й пресу і переслухував свідків при закритих дверях. Представники кількох ньюйоркських пресових агенцій і п'ятих часописів обжалували цю постанову судді Валенте перед Верхов-

ОРГАНІЗАЦІЯ МОЛОДИ АНТИ-БОЛЬШЕ-ВИЦЬКОГО БЛЮКУ НАРОДІВ

(Кореспонденція з Лондону)

Виконуючи заповіді своїх предків, молоді кожної нації, а молоді поневолених націй зокрема, у своїх юнацьких поривах шукають шляхів для кращого майбутнього своїм народам і тим шляхами йшли, боролися і на них вираїла або перемогла. Нові ідеї, що голосили свободу і самостійність націям знаходились сприсиливий ґрунт в душах ідеологічної молоді і вона була готова віддати все, навіть життя, щоб лише зреалізувати ці ідеї.

Більше ніж хто інший, ідеалістична молоді на примусовій еміграції, відірвана від рідного масиву і безпосередньої зустрічі з окупантом та боротьби з ним, майже в розпачі шукає метод, яким б вона могла сплатити хоч частину свого довіру своїм поневоленим націям.

Так повстають різні молоді національні організації на еміграції, так повстають міжнародні союзи молоді, так постає і Організація Молоді Антибольшевицького Блюку Народів у Великій Британії.

Після своєї майже піврічної діяльності, підготовчий організаційний комітет у складі представників молодіницьких організацій чи груп вісьмох національностей, яких батьківщини скоріше чи пізніше впади жертвами наступу московського імперіалізму, який у большевизмі виявив найефективнішу свою форму, скликав 17 січня 1953 року в столиці В. Британії, Лондоні, в одній із залів славної „Кекстон Гол“ Перший установчий Конгрес Молоді Антибольшевицького Блюку Народів у В. Британії.

В Конгресі взяли участь умандатовані представники вісьмох національних груп: фундатори організації, а саме: білорусинів, козаків, латвійців, мадярів, поляків, словаків, чехів і українців.

Між присутніми на Конгресі гетьми був добре відомий народам з Антибольшевицького Блюку британський генерал-майор Дж. Ф. Фуллер, який прихилив ідеї АБН, тобто розподіл російської імперії на національні самостійні держави в своїх етнографічних межах. Ген. Фуллер висловив привітальну промову перед учасниками Конгресу, а який між іншим висловив свою велику надію на молоді покоління в сьогоднішній боротьбі між двома ідеологічними світами. Він сказав, що основну увагу в цей час треба звернути на ведення психологічної війни проти московського імперіалізму як головно-го ворога поневолених ним народів і це вільного світу.

Присутній на Конгресі список Дж. ван Рузвіль був запрошений висловити свої думки перед присутніми. Він говорив в томв змислі, що вже від довгого часу він знайомий з проблемами політичних еміграцій з східної і центральної Європи, та що співчував в нещасті, яке стрінуло народи на тих просторах і симпатизує з їх боротьбою.

Зі сторони поляків привітання учасникам Конгресу зложив граф інж. А. Сібор-Ральські і висловив свою згід-

3 позовилих листків

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА“ 50 РОКІВ ТОМУ

(За час від 29 січня до 28 лютого 1903 р.).

НОМЕР О. АНТІН БОНЧЕВСЬКИЙ.

Ділимося з українсько-американською громадською спільнотою, що 25 січня 1903 р. невиласна смерть забрала з цього світу одного з найбільших українських народних робітників в Америці, гарячого українського патріота-народолюбця, ревнивого священика і неопієного дорадника у всіх важливих справах, о. Антона Бончевського. Покійний родився в Угнові, равського повіту в Галичині, 1871 р. У 1883 р. записався до академічної гімназії у Львові, котру покинув в 1889 р. По скінченні гімназії вступив на теологічні студії в університет у Львові на чотири роки. В тім часі був членом студентського товариства „Академічна Громада“, належав до семінарицької читальні, інтересувався змаганнями української молоді, беручи чинну участь в її житті. В 1894 р. перемиський єпископ Юліан Пелеш вислав його на священика і взяв його за свого капелана. Наступного року пішов на службу до міста Бардара, пов. Сокаль і там почав систематичну громадську роботу. Серед народної праці попав у спір з староство, а коли виграв спір в намісничий, мітрополит Сильвестер Сембатович вислав його до Америки. Тут він приїхав 20 грудня 1897 р. і осів на парафії в Ансонії, у стейті Конетикат, де перебував до смерті. Там працював всебічно, заснувавши школу й читальню і свою працю оздобив проти себе царську газету „Світ“ і скрито - царську „Правду“, які його безупинно клеветали і робили доноси до краєвих духовних властей. За клевету заскаржив редакцію „Світа“ до суду в Нью-Йорку, але не дивдався розправи. Від свого приїзду Покійний постійно дописував до „Свободи“, поміщуючи неопієнні статті, будь оригінальні, будь як переклади з чужих мов. Його старанням вийшли три прегарні Календарі з рр. 1901, 1902 і 1903, в яких розміщений цікавий матеріал головно з-під його пера. Він був цілковитим редактором цих календарів. Крім того написав деякі просвітні книжечки, як „Капітал і Праця“. Щоб приспосібити українську молоді до вищих студій, невідки заснував „Шкільний Фонд“, з якого вже тепер утримується один студент в університеті. У розвитку Українського Народного Союзу брав Покійний неопієну участь. Будучи два роки головним секретарем цієї організації, він просто упадав під татарем праці. Призначений для нього на заплату гроші, в сумі 200 доларів, призначив на видання просвітних книжечок для народу. Серед праці дістав „гальопуючі сухоти“ і помер несподівано. Похорон відбувся 29 січня в Ансонії.

СЛІЗОЗА НА МОГИЛУ МОГО ТОВАРИША, О. А. БОНЧЕВСЬКОГО

Умер! Умер! Та вістка, як глумлива Птиця, що на полях вільної Америки, без серця, незачлива Смієся із голосів журби чужої — Несеться бистро поміж руські люди І білі і жаль і смуток родить всюди...

Умер! Умер! Умер! Та сніг ти ласі Як він сніг о Тобі, Україно, О силі твоїй і о долі нещасній, Котрі ти візьмеш яко своє вільн? На вір вселюдський — як катів не стане, І коли твої загостять всі рани — Сповідатись, бо Ти напевно в славі Повстанеш, як дужий велетень, вірний — при булаві.

о. Павло Тиметич.

СПОМИНИ З БІЛОРУСЬКОЇ МИНУВШИННИ

В суботу, 7 березня на зібранні, організованому Інститутом Найновішої Історії Білорусі, існуючим при Крижівському (Білоруському) Науковому Т-ва ім. Фр. Скори-ни, д-р Ів. Станкевич поді-

литься зі слухачами своїми „Споминами з дитинства“. Споминали будуть торкатися справ національного і громадського характеру. Зібрання відбудеться в приміщенні Українського Літературно-Мистецького Клубу, 149 Друга Евеноу. Початок о год. 7 вечором.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

В американських кіноатрі ST. MARK'S THEATRE 133 — 2nd Avenue Tel.: GRamercy 3-5222

ЦІЛИЙ ТИЖДЕНЬ ДО ПОНЕДІЛКА 9 МАРТА (включно)

від години 1-шої до полудні

НОВИЙ ФІЛЬМ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

РОМАНС В КАРПАТАХ

Це високо-мистецький фільм, випродукований на Гуцульщині при участі найкращих сил продукції „Музи-Фільм“.

УКРАЇНСЬКА АДАПТАЦІЯ — „СОЛУК-ФІЛЬМ“ у фільмі побачите:

ЛЮБОВ — ІНТРИГУ — ТРАГЕДІЮ. ЧУДОВІ КРАСВИДИ ГУЦУЛЬЩИНИ.

УВАГА! ГАРТФОРД, КОНН. Фільм буде висвітлений В НЕДІЛЮ, 8. МАРТА год. 6-та веч — в шкільній залі.

Управа Товариства „КУЛЬТУРА“ (Відділ 457 Українського Народного Союзу) бажаючи полегшити українському громадянству міста НЮ ЙОРКУ та околиці відвідування театрів, опери, концертних залів та всіх високоартістичних імпрез в Ню Йорку. — організує

Постійну Театральну-Концертну Службу, що вже приймає замовлення на квитки до театрів (Broadway Theatres, N.Y. City-Center, Ziegfeld Theatre та інш.), до опери (Metropolitan Opera, N.Y. City Opera, Amato Opera, Salmaggi Opera, Opera Futures, Children's Opera) на концерти (Carnegie Hall, Town Hall, Academy of Music, Carl Fischer Concert Hall), до п'єс (травіатрового) кіна (Cine-ma, Triorama, 3 Dimension Movie).

Зголошення поштою на адресу: Олекса LUTWYNENKO, 164 E. 127th St. New York 35, N.Y. Телефонічні (9 рані — 5 по пол) GR. 7-8929. Особисті інформації та вибір квитків в п'ятницю (7-8 веч.) в Літер.-Мист. Клубі (149, 2nd Ave.)

Читайте далі оголошення Т-ва „КУЛЬТУРА“

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ

НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. БЕРЕЗНЯ 1953 Р.

в 4. днів з Визволенням Змагань 1917-1921 рр. під наг.

„БРАТ НА БРАТА“

Запрошується все Укр. Громадянство до численної участі. Початок: год. 6:30 вечора точно. Вступ \$1.00

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ

НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. БЕРЕЗНЯ 1953 Р.

в 4. днів з Визволенням Змагань 1917-1921 рр. під наг.

„БРАТ НА БРАТА“

Запрошується все Укр. Громадянство до численної участі. Початок: год. 6:30 вечора точно. Вступ \$1.00

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ

НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. БЕРЕЗНЯ 1953 Р.

в 4. днів з Визволенням Змагань 1917-1921 рр. під наг.

„БРАТ НА БРАТА“

Запрошується все Укр. Громадянство до численної участі. Початок: год. 6:30 вечора точно. Вступ \$1.00

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ

НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. БЕРЕЗНЯ 1953 Р.

в 4. днів з Визволенням Змагань 1917-1921 рр. під наг.

„БРАТ НА БРАТА“

Запрошується все Укр. Громадянство до численної участі. Початок: год. 6:30 вечора точно. Вступ \$1.00

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ

НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. БЕРЕЗНЯ 1953 Р.

в 4. днів з Визволенням Змагань 1917-1921 рр. під наг.

„БРАТ НА БРАТА“

Запрошується все Укр. Громадянство до численної участі. Початок: год. 6:30 вечора точно. Вступ \$1.00

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ

НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. БЕРЕЗНЯ 1953 Р.

в 4. днів з Визволенням Змагань 1917-1921 рр. під наг.

„БРАТ НА БРАТА“

Запрошується все Укр. Громадянство до численної участі. Початок: год. 6:30 вечора точно. Вступ \$1.00

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ

НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. БЕРЕЗНЯ 1953 Р.

в 4. днів з Визволенням Змагань 1917-1921 рр. під наг.

„БРАТ НА БРАТА“

Запрошується все Укр. Громадянство до численної участі. Початок: год. 6:30 вечора точно. Вступ \$1.00

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ

НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. БЕРЕЗНЯ 1953 Р.

в 4. днів з Визволенням Змагань 1917-1921 рр. під наг.

„БРАТ НА БРАТА“

Запрошується все Укр. Громадянство до численної участі. Початок: год. 6:30 вечора точно. Вступ \$1.00

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ

НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. БЕРЕЗНЯ 1953 Р.

в 4. днів з Визволенням Змагань 1917-1921 рр. під наг.

„БРАТ НА БРАТА“

Запрошується все Укр. Громадянство до численної участі. Початок: год. 6:30 вечора точно. Вступ \$1.00

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ

НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. БЕРЕЗНЯ 1953 Р.

в 4. днів з Визволенням Змагань 1917-1921 рр. під наг.

„БРАТ НА БРАТА“

Запрошується все Укр. Громадянство до численної участі. Початок: год. 6:30 вечора точно. Вступ \$1.00

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ

НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. БЕРЕЗНЯ 1953 Р.

в 4. днів з Визволенням Змагань 1917-1921 рр. під наг.

„БРАТ НА БРАТА“

Запрошується все Укр. Громадянство до численної участі. Початок: год. 6:30 вечора точно. Вступ \$1.00

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ

НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. БЕРЕЗНЯ 1953 Р.

в 4. днів з Визволенням Змагань 1917-1921 рр. під наг.

„БРАТ НА БРАТА“

Запрошується все Укр. Громадянство до численної участі. Початок: год. 6:30 вечора точно. Вступ \$1.00

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ

НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. БЕРЕЗНЯ 1953 Р.

НЕ МАРНУЙМО ЧАСУ

Славного американського винахідника Тому Едісона в часі його негати відвідували репортери та ставили йому різні запити з ділянки його праці. Один репортер хотів довідатися про щось зовсім інше і запитав: «що є найдорожче на нашій землі?». Винахідник без надуми відповів одним словом: «тайм» (час) і додав: «Бачите, у мене так багато проблем, але я вже не можу їх розв'язати, ані не зможу скінчити зачаті праці, бо мені забракне часу».

Оті заваги варто б не одномою з нас запам'ятати, бо втрачений намарно день уже за нами, пішов у вічність і ніколи не верне.

У нас, на жаль, час не має великого значення і ми його марнуємо. От, хоч би замість цього будинок, який ми відклали на завтра, або ждемо, — часом місяцями — щоб

хтось зачав, а «ми побачимо, що з того вийде».

Дуже на громадське зібрання, або імпрезу, обов'язково мусимо спійнятися. Навіть і для свого, власного добра, для здобуття знання, а тимчасово легчої і поспішної праці ми не хочемо потрудитися і використати вільний від заняття час. Підтвердити це може сумним досвідом з мого міста, бо у вечірніх, промислових школах (що мають приміщення при гай-скул), нашої молоді, особливо з нової еміграції майже нема. Лише кілька, що мають середню і початкову вищу освіту вчаться в рачестерському Технологічному Інституті.

Я дозволю собі пригадати, що теперішній добробут за два-три роки скінчиться і настане застій з огляду на перемену з весняної продукції на цивільну. Тоді роботи буде обмаль, нефахових робітників будуть звільняти з праці, а задержати кваліфікованих і продуктивних.

Тяжко буде вижити робітникам без знання, т. є. без знання ремесла, знання різного роду машини.

Для забезпечення майбутньої і задержання теперішньої або іншої праці треба ходити до вечірньої школи та вперто вчитися якого небудь ремесла. Друге: вчитися по-правно говорити по-англійськи.

Для полегшення рачестерцям записатися на курси подаю адреси шкіл і роди ремесла:

1. Benjamin Franklin High School, 950 Norton St.
2. Edison Technical High School, 725 Clifford Ave. Rochester, N. Y.
3. Paul Revere Trade School 135 Bernard St.

Курси є такі: столярство, будівництво, виріб знаряддя (Toolmaking), стінкокладення, мулярство, виріб фотелів, бляхарство, вишивання заліза, годинникарство, телевізії, напруга автомобілів, машини, шапа, креслення, математика і т. п.

Наука відбувається у вівторок і четвер, від год. 7-10 вечором. Оплата один доллар за один семестр. За літній курс у East Regent Evening High School, 410 Alexander St. — сім долларів.

4. Monroe High School, 164 Alexander St. в більшості для жінок і дівчат. Курси слідує: стенографія, скоросписна машина, шиття, огородинство, малювання, виріб капелюхів, кручення голови — перепрошу, — кручення волосся, книговодство, шкіряні вироби і музика.

Раджу всім, молодим і старшим записуватися на курси.

РАДІО ПЕРЕДАЧІ

СЛУХАЙТЕ

УКРАЇНСЬКОЇ РАДІО-ПРОГРАМИ

з радіовисланих WSOU, South Orange, N. J.

на хвилях 89.5 F.M.

КОЖНОЇ СУБОТИ

від год. 7:00—7:30 веч.

СУБОТА, 7-БЕРЕЗНЯ

Тарас Чупринка.

ПРАЦЯ

Потрукувати робітників на КУРЧУ ФАРМУ, старшого, — біля 50 літ. Околиця здоров'я, близько Нью-Йорку: гр.-кат. церква в місці. Платня згідно з умовою. Зголошення:

FRAGRERE FARMS, 250 Franklin Tpk. Mahwah, N. J.

РОЗШУК

Потрукувати МИХАИЛА ПОЛЮБОВОГО з села Ватків, який приїхав до Америки 20. лютого 1950 р. Прошу голоситися на адресу:

ДМИТРО МАКСИМОВ, 1620 W. Beach Av., Chicago 22, Ill.

Катерина ВАСИЛЬКІВ замуж. РЕЗНИКОВ з села Ладанів пов. Перемишляни, потрукує сестру Марію, замужем ВАСЕНГЕР (Wasinger), що 1939 р. перебувала в Нью-Йорку й мала свій склеп із авіями. Відомості слати на адресу: Катерина Resnikow, 631 W. Jefferson, Philadelphia 22, Pa.

М'ЯСАРНЯ

В мій м'ясарні виробляється старокрайові ковбаси, люди що їх купують захоплюються ними. Заходіть під ч. 346 E. 10th St., 1st Ave. B. в Нью-Йорку. Властителька Анна Атаман. Tel.: University 4-0070.

НА ПРОДАЖ

З причини негати продаж дуже дешево ШВЕДСЬКІ МАШИНИ з повним устаткуванням майстерських приладів і машин. Адреса:

FRANK SMITH, 518 E. 6 St., New York 9, N. Y.

ВИНИСУСМО ФОРМИ

Податок дохідовий

INCOME TAX

Робимо докладні обрахунки на зворот належних грошей.

Виробляємо АФІДЕВИТИ з узгодженням нового Імміграційного Права на спрощення людей з Аргентини, Бразилії, Канади, Австралії, Англії, Франції.

Виснаємо до ПОЛІЦІЇ папки з однією і папки П.К.О.

Негрожанам на вїзд до Німеччини виробляємо паспорт і поворотні документи.

Е. ВІТКОВСЬКИЙ, Нотар

НАЙСТАРШЕ БЮРО.

Е. WITKOWSKI

130 E. 7th St., New York, N.Y.

Близько Ave. A. Tel.: OR-4-3652

НАВІЛЬШИЙ

ВІВІР В ЗДА

HANUSEY MUSIC COMPANY

244 W. Girard Ave., Philadelphia, Pa.

Апарати для награвання плт. Електричні

удогіднення.

В неділі відкрито до 2. по пол.

Повідомляємо усіх наших клієнтів, що ми продовжуємо підприємство (бюро) нашого покійного Батька, виконуючи усі справи, які він провадив, затримуючи попередню назву нашого бюро:

KOWBASNIUK AGENCY

ПІШКАРТИ продаємо на всі кораблі.

ГРОШІ посилаємо до всіх країн і виплачуємо на останній пошті.

АФІДЕВИТИ, прохання та інші потрібні документи на спрощення рідних і знайомих до Америки.

ОБЕЗПЕЧЕННЯ (асекрація) — всякого роду ПРОДАСМО доми та всякого роду бізнесу.

ПОДАТКОВІ ЗВІТИ (INCOME TAX).

РЕКАО (пересилка пакунків за границю).

У всіх справах звертайтеся до знамого

НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО

Kowbasniuk Agency

277 EAST 10th STREET, NEW YORK 3, N. Y.

(біля Avenue A) Tel.: ALgonquin 4-8779

Віра Ковбаснюк Шумейко і Антін Шумейко.

ВІДКРИТО ЩОДЕННО: від 9:00 рано до 8:00 веч. В НЕДІЛІ: від 10:00 рано до 3:00 по обід.

вчитися і кувати собі крашу долю на майбутнє. Про це вже нераз була мова на сходах, але охочих мало. Часом люди обурюються, як їх намовляти піти в школу. Один юнак сказав мені: «О, та я маю роботу, мені не треба вчитися ремесла».

Той, що так думає заколює себе пустими ілюзіями та приспівлює свою чуйність і пориви до кращого майбутнього. Америка це країна великих можливостей, але ці можливості усміхаються тим людям, що використовують всяку нагоду, щоб чогось навчитися.

Не треба забувати що тут знання одного ремесла не вистачає — їх треба знати два, або три. Бо, як нема праці в автомобільній фабриці то її можна знайти при будові і т. п.

Ми нарід здібний, але не витривалий. Ми уміємо зорганізувати могутні хори і загнати пісню в тілі всі інші чужі хори, своїми танками всіх переуложимо, в орнаменті та плоскорізках ми теж першими. На жаль, ми не діємо на дальшу мету і наш запал неадекватно соломи вогонь. Та адже проявляється теж у вивченню ремесла. Отже піде наш чоловік кілька разів у школу, спробує й роздумується, або хтось відмовить і чоловічок лише школу і шукає собі кращих розривок. Німець,

Роман Пристай

Чех, жид, а тепер уже і поляк, як щось почав то і скинчить мусить. Нині вони займають високі становища в американській індустрії, а торгівлі, зате наші люди виконують тяжку і малоплатну працю.

Ми нарід здібний, отже використаймо свої здібності і не даймося перевищити другим, хитрішим за нас. Але, щоб комусь дорівняти треба озброїтися знанням, яке щедро роздають у різних американських школах. Американська індустрія завжди запласть тобі за кожну утрочену годину на науку.

Заплатити колись і Україна, яку треба буде зіндустріювати, розбудувати, зміцнити. Там треба буде мільйонів фахових робітників, інженерів, торговців, бо держава без таких людей в часі атомової доби не встоїть.

Очевидно, що не кожний може стати добрим ремісником задля браку здібності, чи здоров'я. Для таких же найкраще кувати або винаймати фарми та теж дороблятися, — це ніколи не втрапить на вартості і виживить. Важливими чинниками є свіжа пишка, чисте, здорове повітря, життя серед природи і спокій, що старшим людям, що пережили різні війни так дуже потрібні.

Роман Пристай

ПРИГОТУЙТЕ БІЛЬШЕ ФІЛІЖАНОК

з кожного фунта кави!

Додайте

ЦИКОРІЮ ФРАНКА

до горщика або машинки коли Ви заварюєте каву.

Це пригадає вам «старокрасний» запах і збільшить поживність кави.

Знову до набуття в усіх крамницях!

Виробляється в Америці з 1882 р.

HEINR. FRANCK SONS, INC.

PORT HURON, MICH. — 53 WOODST. ST. NEW YORK 13, N.Y.

ДО УКРАЇНЦІВ СТАРОЇ І НОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ!

Одиниці представників найкращих швейцарських годинників «ОМЕГА» в самому серці української громади на півночі поручає найновіший модель «ОМЕГА АВТОМАТИК» годинник, що самий накручується.

Ціна від \$71.50 і вище.

Великий вибір гарних 14-каратових виробів з золота і срібла на дарунок з різних нагод. Ми тіпимося вже 39 років великою українською клієнтською не лише в Шікаго, але й в усіх містах по всій Америці на С. О. D. замовлення. Гарантуємо і зберігаємо гроші, якщо нема 100% задоволення. Догідні сплати без відсотків. Говоримо по-українськи! Приходьте, телефонуйте, замовляйте поштою:

М. J. HARRIS JEWELER,

1949 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

Tel.: Seelye 3-5753

ВІДКРИТО ЩОДЕННО

від 10:00 рано до 9:00 веч.

46 EAST 7th ST., N.Y.C.

Tel. GRamercy 3-3830

ТАРЗАН, ч. 3023. Трагічне оповідання.

AS THE GIRL LEAPED TO HER FEET AND DEFIANTLY FACED HIM, TARZAN RECOGNIZED HER AS THE NATIVE COMPANION OF JEAN MCNABE. "MUSA!" HE EXCLAIMED.

THE GIRL CRIED IN STARTLED RELIEF. "SURELY N'KOSANI, THE GREAT CREATOR SENT YOU HERE! BUT YOU COME TOO LATE!"

ONCE AGAIN TARZAN AND MUWIRO LISTENED IN GRIM SILENCE AS MUSA UNFOLDED A TALE OF THE BLOODTHIRSTY SAVAGERY OF HASSAN, THE ARAB SLAYER.

Колі дівчина скочила на ноги і задирливо дивилася прямо в вічі йому, Тарзан пізнав в ній тубільчу компаньйонку Джейн МакНаба. «Мозо!», він крикнув. «Тарзане, баче!», крикнула дівчина в здивованому задоволенні. «Напевно Н'Коса-ні, великий творець, післав тебе сюди! Але приходиш запізно!»

Ще раз Тарзан і Мувіро

слухали в похмурій мовчанці, як Моза розгортала оповідання про кровожадну дикість Гассана, арабського торговця невольниками.

Контрольована температура. Модерна калібри до ужитку даром.

PETER JAREMA, 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2500

ІВАН БУНЬКО

УКР. ПОГРЕБНИК

Заряджу погребення по ціні так низькій \$150 як

Обслуга чесна і найкраща

3 ЖИТТЯ ГРОМАД

І ОРГАНІЗАЦІЙ

Філадельфія, Па.

Річні збори й прийняття 163 відділу У. Н. Союзу.

В першій половині січня ц. р. Т-во «Єдність», 163-тій відділ Українського Народного Союзу, відбуло свої річні збори, які були найкращим доказом, що це товариство гідно здійснює свою назву — єдність між своїми членами та між нашим народом. В цьому відділі, що нараховує тепер коло 300 членів, вже є теж багато новоприбулих, а деякі з них, як от секретар п. Філяк, вже є і в Управі Т-ва.

Після звітів та обговорення праці в минулому і планів на майбутнє, обрано нову Управу, в склад якої увійшли майже всі члени попередньої Управи, що й було призначенням за їх дотепершню працю. В уряді Т-ва є й дві жінки, а це відома наша провідна громадянка п-ні Олена Лотоцька та п-ні Анна Сивулак.

З зборами було зв'язано традиційне вже в цьому Відділі УНС прийняття - вечери, яке відкриває короткою промовою голова Відділу п. М. Курка, прохаючи прийнятого члена цього Відділу о. М. Левницького, щоб поблагословив вечір. При цій нагоді теж о. Левницький вголосив коротку промову, закликаючи головню до єдності в нашому Товаристві і в нашому народі та до наполегливої праці для них. Промовляла теж п-ні Лотоцька, згадуючи про працю УКК та закликаючи до підтримки цієї нашої центральної політичної репрезентації. Описали колядки і пісні знову чергувалися з промовами поодиноких членів. Промовляли теж піонер-основники Товариства п. А. Гвізд та його дружина.

Збори і вечери залишили якнайкраще враження серед прийнятих та заохотили їх до дальшої і ще наполегливішої праці для добра Українського Народного Союзу й українського народу.

П. Г.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тимчасові і снівальниками організації!

МАШИНИ

Переробляємо до ПИСАННЯ

англійські, ціна \$25.00. Маємо також нові і перероблені українські машини. Рахункові машини. Обслуговування. Потрібно аґентів.

ALL LANGUAGES TYPEWRITER COMPANY

119 W. 23rd St. (6-7 Ave.) New York, N. Y.

Phone: CHelsea 3-8086

В сьому річницю смерті

бл. п. Дениса Коренця

відправляється в неділю, 8. березня 1953 р.

ПАНАХИДИ

в Нью-Йорку о год. 12, в долишній церкві св. Юрія при 7 вулиці.

В Шікаго о год. 4:30 по пол., в церкві св. Миколая при Oakway Blvd.

РОДИНА

Відкрито щоденно від 11:00 рано до 3:00 по обід.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

Відкрито щоденно від 10:00 рано до 9:00 веч.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД

І ОРГАНІЗАЦІЙ

Філадельфія, Па.

Річні збори й прийняття 163 відділу У. Н. Союзу.

В першій половині січня ц. р. Т-во «Єдність», 163-тій відділ Українського Народного Союзу, відбуло свої річні збори, які були найкращим доказом, що це товариство гідно здійснює свою назву — єдність між своїми членами та між нашим народом. В цьому відділі, що нараховує тепер коло 300 членів, вже є теж багато новоприбулих, а деякі з них, як от секретар п. Філяк, вже є і в Управі Т-ва.

Після звітів та обговорення праці в минулому і планів на майбутнє, обрано нову Управу, в склад якої увійшли майже всі члени попередньої Управи, що й було призначенням за їх дотепершню працю. В уряді Т-ва є й дві жінки, а це відома наша провідна громадянка п-ні Олена Лотоцька та п-ні Анна Сивулак.

З зборами було зв'язано традиційне вже в цьому Відділі УНС прийняття - вечери, яке відкриває короткою промовою голова Відділу п. М. Курка, прохаючи прийнятого члена цього Відділу о. М. Левницького, щоб поблагословив вечір. При цій нагоді теж о. Левницький вголосив коротку промову, закликаючи головню до єдності в нашому Товаристві і в нашому народі та до наполегливої праці для них. Промовляла теж п-ні Лотоцька, згадуючи про працю УКК та закликаючи до підтримки цієї нашої центральної політичної репрезентації. Описали колядки і пісні знову чергувалися з промовами поодиноких членів. Промовляли теж піонер-основники Товариства п. А. Гвізд та його дружина.

Збори і вечери залишили якнайкраще враження серед прийнятих та заохотили їх до дальшої і ще наполегливішої праці для добра Українського Народного Союзу й українського народу.

П. Г.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тимчасові і снівальниками організації!

МА